

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com

به نام خدا

چکیده کتاب گزیده نکات مدیریت در نهج البلاغه

مدیریت اسلامی سرفته

بر اساس کتاب

دکتر لطف الله فروزنده و افتخار السادات نوابی نژاد

انتشارات پیام نور

تهیه و تنظیم: علی بستان

وبلاگ: alibostan.blogsky.com

ایمیل: alibostan@chmail.ir

alibostan.blogsky.com

آشنایی با نهج البلاغه

این کتاب جلیل، مجموعه ای است از سخنان سید مولای ما، امیرمؤمنان، علی بن ابی طالب (کرم الله وجهه) که **سید شریف رضی** از سخنان متفرق آن حضرت، گزینش و گردآوری کرده و نام آن را نهج البلاغه نهاده است.

روش شناسی در نهج البلاغه

در این روش، موضوعی خاص، مورد نظر قرار می گیرد و به نهج البلاغه عرضه می شود و کلیه مطالبی که مستقیم یا غیر مستقیم، موضوع مورد نظر را تبیین می کند، استخراج می شود و پس از بررسی دسته بندی می شود و سپس جمع بندی آن مطالب ارائه می شود.

فصل اول

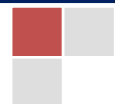
انسان و کاربرد باورها و اعتقادات وی در مدیریت

از آنجایی که موضوع اصلی مدیریت ((انسان)) است لذا بحث در خصوص مدیریت، مرتبط بر شناخت انسان است در واقع شناخت انسان از جهاتی پیش نیاز مدیریت است. مدیریت متضمن بایدها و نبایدهایی در رفتار فردی و اجتماعی و سازمانی افراد است لذا بر مبنای باورها و اعتقادات افراد، اصول و سبک مدیریت اسلامی بر اساس نوع ((نگاه اسلام به انسان)) شکل خواهد گرفت.

دین و شناخت خدا

سرآغاز دین **خداشناسی** است، و کمال شناخت خدا، باور داشتن او، و کمال باور داشتن خدا، شهادت به یگانگی اوست، و کمال توحید اخلاص، و کمال اخلاص خدا را از صفات مخلوق جدا کردن است.

۱. عبرت نگرفتن از گذشته	} عوامل هلاکت انسان
۲. عدم ایمان به غیب	
۳. در گرداب شهوات فرو رفتن	
۴. تکیه بر رأی و نظر خویش داشتن (خودرأیی)	

علت سکوت و کناره گیری از خلافت

پیامبر(ص) خطاب به حضرت علی(ع) فرمودند: اگر در امر حکومت کار به جدال و خونریزی کشیده شود، سکوت کن.

بر اساس فرمایش حضرت علی (ع) ثقل اکبر، قرآن و ثقل اصغر **عترت پیامبر(ص)** می باشد.

خطبه ۱۶۴- برترین انسان ها

پس بدان برترین بندگان خدا در پیشگاه او **رهبر عادل** است که خود هدایت شده و دیگران را هدایت می کند، و بدترین مردم نزد خدا رهبر ستمگری است که خود گمراه است و مایه گمراهی دیگران نیز می باشد.

اجل نگهبان خوبی است(حکمت ۳۰۶)

حکمت ۷۸- آزادی و اختیار انسان

خداوند بندگان خود را فرمان داد در حالی که اختیار دارند و نهی فرمود تا بترسند و چیز دشواری را تکلیف نفرمود.

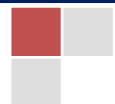
حکمت ۴۷- ارزش های والای انسانی

و درود خداوند بر او فرمود: ارزش مرد به اندازه همت اوست، و راستگویی او به میزان جوانمردیش، و شجاعت او به قدر ننگی است که احساس می کند، و پاکدامنی او به اندازه غیرت اوست.

و درود خدا بر او فرمود: **قناعت** ثروتی است که پایان نمی پذیرد (حکمت ۵۷)

حکمت ۱۴۷- اوصاف انسان های بی ارزش

اقسام مردم (مردم شناسی): مردم سه دسته اند، دانشمندان الهی و آموزنده ای بر راه رستگاری و پشه های دست خوش باد و طوفان و همیشه سرگردان، که به دنبال هر سرو صدایی می روند.

ارزش والای دانش : دانش بهتر از مال است، زیرا علم تو را نگهبان است، و مال را تو باید نگهبان باشی، مال با بخشش کاستی پذیرد اما علم با بخشش فزونی گیرد.

ارزش دانشمندان : ثروت اندوزان بی تقوا مرده گرچه به ظاهر زنده اند، اما **دانشمندان!** تا دنیا برقرار است زنده اند، بدن هایشان گرچه در زمین پنهان اما یاد آنان در دل ها همیشه زنده است.

نامه ۵۳- اخلاق رهبری با انسان ها (روش برخورد با مردم)

به مردم نگو، به من فرمان دادند و من نیز فرمان می دهم، باید اطاعت شود، که این گونه **خودبزرگ بینی** دل را فاسد، دین را پژمرده، و موجب زوال نعمت هاست.

فصل دوم

اعتقاد و باور به خدا (خداباوری)

اساس دین اسلام بر **خداپرستی و توحید** استوار است و هدف خلقت، **خداپرستی و عبادت** خداوند کریم است. اصل ((**اعتقاد به یگانگی خداوند**)) پایه و اساس هر رویکرد و پارادایم مدیریت اسلامی است که بر تمام اصول و فنون و روش ها حاکم است.

اعتقاد به قدرت و نظارت خداوند

چنان آشکار است که فراتر از او چیزی نیست و چنان نهان است که مخفی تر از او یافت نمی شود.

اقرار به عظمت خداوند: شناخت انسان به قدرت خداوند او را خاضع و متواضع خواهد کرد.

" هر واحد و تنهایی جز او اندک است و هر عزیزی جز او ذلیل و هر نیرومندی جز او ضعیف و ناتوان است "

ترس از خدای متعال : **ترس از خداوند** لازمه عدالت مداری یک مدیر اسلامی است.

هر گاه خدا بخواهد بنده ای را خوار بگرداند **دانش** را از او دور می گرداند (حکمت ۲۲۸)

فصل سوم

آخرت گرایی

صفات پرهیزکاران: نفس او از دستش به زحمت ولی مردم از او در آسایشند برای قیامت خود را به زحمت می افکند ولی مردم را به رفاه و آسایش می رساند. پرهیزکاران گرامی ترین افراد نزد خدا هستند.

فلسفه وجودی انسان **انجام عمل نیکوست.**

مدیر اسلامی در مجموع دنیا را **فرصت طلایی و در عین حال کوتاه** می داند.

روحیه تعادل در اثر **آخرت گرایی** در انسان ایجاد می شود.

روحیه مبارزه با ستمگری از آثار **آخرت گرایی** است.

روحیه گشایش کار با **توکل به خدا** باعث می شود حتی در سخت ترین شرایط، امید و نشاط داشته باشد، همین روحیه امید و نشاط، باعث تلاش حداکثر خواهد شد که نتیجه آن خروج منطقی از بحران است.

وقتی انسان خود را **وابسته کامل به خدا** دانست، روحیه استقلال و آزاد اندیشی در او تقویت می شود.

مدیر آخرت گرا می داند مقام، دائمی نیست و یک فرصتی است برای کسب ره توشه آخرت لذا به منابع فردی فکر نمی کند و سعی می کند از امکانات و توانمندی ها در جهت حاکمیت ارزش های الهی و اهداف مقدس سازمان بهره گیرد.

فرد آخرت گرا، نه تنها به دنبال اصلاح خود است، بلکه با توجه به روحیه **امر به معروف و نهی از منکر** عامل رشد و پویایی و بالندگی جامعه خواهد شد.

استجاب دعا بزرگترین ابزار تقویت روحیه و امید به آخرت است.

مفهوم آخرت گرایی: آخرت گرایی یعنی توجه به اینکه دنیا مزرعه آخرت است و هرچه بکاری در آخرت توشه راه تو می شود.

آثار آخرت گرایی در رفتار سازمانی: آخرت گرایی روحیه تیمی را تقویت می کند کم کاری را کاهش داده، هدف های فردی و سازمانی را تلفیق می کند.

فصل چهارم

بخش اول

سیره و اخلاق رسول اکرم(ص)

سیره و اخلاق رسول اکرم(ص) به عنوان الگوی برتر مدیریت مطرح است. یکی از شاخص های پراهمیت در پیشرفت اسلام، اخلاق، منش و کلام دلاویز و پرجاذبه رسول اکرم(ص) و ائمه اطهار با انسان هاست.

سه چیز در پیشرفت اسلام نقش به سزایی داشت:

۱. اخلاق پیامبر(ص)

۲. شمشیر و مجاهدات حضرت علی (ع)

۳. انفاق ثروت حضرت خدیجه(س)

بی تکلفی پیامبر: وقتی فردی وارد جمع می شد اگر پیامبر را نمی شناخت، نمی توانست تشخیص دهد پیامبر در کجای مجلس نشسته اند.

قاطعیت پیامبر: عده ای خدمت آن حضرت رسیدند و گفتند: ما به تو ایمان می آوریم به شرط این که بت ها را عبادت کنیم و نماز نخوانیم اما پیامبر(ص) نپذیرفتند زیرا حاضر نبودند حتی به قیمت زیاد شدن پیروان بخشی از آموزه های مکتب اسلامی آسیب ببینند.

پیامبر اکرم(ص) هدف از بعثت خود را **کامل کردن مکارم اخلاق** بیان کرده اند((من برای کامل کردن فضایل اخلاقی مبعوث شده ام.))

بخش دوم

ویژگی امامت و امام علی (ع)

خطبه ۱۷۳- ویژگی ها و شرایط امامت: ای مردم! سزاوارترین به خلافت، آن کسی است که در تحقق حکومت نیرومندتر، و در آگاهی از فرمان خدا داناتر باشد.

خطبه ۲۰۰- اصول گرایبی امام در مشی سیاسی

سوگند به خدا! معاویه از من سیاستمدارتر نیست، اما حيله گر و جنایت کار است، اگر نیرنگ ناپسند نبود، من زیرک ترین افراد بودم ولی هر نیرنگی گناه و هر گناهی نوعی کفر و انکار است.

خطبه ۳۷- اعلان اصول سیاست اجتماعی توحیدی امام

ذلیل ترین افراد نزد من عزیز است تا حق او را بازگردانم و نیرومند در نظر من پست و ناتوان است تا حق او را بازستانم.

حکمت ۱۱۷- افراط و تفریط در نزد امام ممنوع

دو تن به خاطر من به هلاکت رسیدند: دوست افراط کننده و دشمن دشنام دهنده.

خطبه ۱۲۸- امام و وحدت اجتماعی

آگاه باشید! هر کس که مردم را به شعار تفرقه و جدایی دعوت کند او را بکشید، هر چند زیر عمامه من باشد.

بخش سوم

حکومت عدل امام زمان (عج)

انتظار، مهمترین فلسفه امید و عدالت خواهی در مدیریت اسلامی است.

انتظار، نهایت آرمان مدیر اسلامی است که رسالت و افق دید او را تعیین می کند.

عشق به حضرت مهدی (عج) و حکومت حقش مهمترین انگیزه تشکیل و اداره حکومت و جامعه اسلامی است.

خطبه ۱۸۲ - وصف حضرت مهدی (عج)

زره دانش برتن دارد، و با تمامی آداب، و با توجه و معرفت کامل آن را فرا گرفته است، حکمت گمشده اوست که همواره در جستجوی آن می باشد.

فصل پنجم

آیین حکومت داری، حکومت و مدیریت

تشکیل حکومت یکی از اهداف مدیریت اسلامی است که بدون آن امکان اجرای اوامر و دستورات الهی محدود یا غیر ممکن است. در مکتب اسلام سیاست بخشی از دین است همان طور که **شهید مدرس** فرمود دیانت ما عین سیاست ماست و سیاست ما عین دیانت ماست.

حکمت ۱۷۶ - ابزار ریاست و حکومت

بردباری و تحمل سختی ها، ابزار ریاست است.

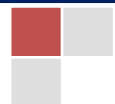
نامه ۵۰ - مسئولیت های رهبری و نظامیان

مشاوره و تبادل نظر با سطوح مختلف سازمانی در اداره امور، **مگر در خصوص موارد دارای حکم شرعی**.

اطلاع رسانی به افراد و پرهیز از پنهان کاری مگر در مسائل استراتژیک.

پرداخت به موقع حقوق مادی و معنوی کارکنان، برقراری مساوات و عدالت در میان افراد و ارزش دادن به قابلیت ها و شایستگی ها، برخورد قاطع با افراد خطا کار و مجازات به موقع آنها.

روش صحیح مدیریت، چشم پوشی از اشتباهات افراد، بسته به نوع و اهمیت آن ها، حفاظت از منافع و خواسته های افراد و جلوگیری از استثمار نیروی کار، عدم تعجیل در تصمیم گیری ها و بررسی همه جانبه مسائل، پیش از اتخاذ موضع، مردم داری در اجرای سیاست ها، دادن فرصت به افراد برای اصلاح، نظارت و بازرسی بر کار گزاران است.

خطبه ۱۶۹- اخلاص در پیروی از امام

همانا حکومت الهی حافظ امور شماست، بنابراین زمام امور خود را بی آن که نفاق ورزید یا کراهتی داشته باشید به دست امام خود سپارید.

تمام کارهای نیکو و جهاد در راه خدا، **برابر امر به معروف و نهی از منکر**، چونان قطره ای بر دریا موج و پهناور است.

در میان حقوق الهی، بزرگترین حق، **حق رهبر بر مردم و حق مردم بر رهبر** است.

اثرات مطلوب اداء حقوق رهبری و مردم در قبال یکدیگر عبارتند از:

۱. عزت یافتن حق در جامعه
۲. پدیدار شدن راه های دین
۳. برقراری عدالت
۴. پایداری سنت پیامبر
۵. اصلاح امور مردم
۶. امیدواری ملت به تداوم و پایداری حکومت
۷. ناامیدی دشمنان در رسیدن به اهداف خود

عواقب عدم رعایت حقوق رهبر و مردم در جامعه اسلامی در قبال یکدیگر عبارتند از:

۱. از بین رفتن اتحاد ملی
۲. بالا گرفتن ظلم و ستم
۳. افزایش نیرنگ و بدعت در دین
۴. کمرنگ شدن سنت پیامبر
۵. پیروی از هوا و هوس و ارجحیت یافتن منافع شخصی بر منافع اجتماعی
۶. از بین رفتن تدریجی دین
۷. افزایش مشکلات روحی

۸. بی تفاوت شدن مردم و مسئولان نسبت به رواج بی عدالتی در جامعه

۹. رواج فساد در جامعه

۱۰. خوار و زبون شدن افراد نیکوکار و به قدرت رسیدن افراد فاسد (مصدق کیفر الهی)

فصل ششم

ضرورت ها و ارزش ها

حکمت ۱۵۱- ضرورت آینده نگری : هر کس را پایانی است، تلخ یا شیرین.

خطبه ۱۷۶- ضرورت اخلاق نیک : با اخلاق نیک می توان خدا، خلق خدا و هم خود را شاد کرد و موفق و سربلند شد.

خطبه ۱۶۹- ضرورت اطاعت از رهبری : در مدیریت برای حفظ یکپارچگی و انسجام گروه و سازمان اصل مهم اطاعت از رهبری و اعتماد به او ضروری است.

تقوا دژی محکم و شکست ناپذیر است.

خودبزرگ بینی و غرور، مخالف راستی و آفت عقل است.

نامه ۱۳- ضرورت رعایت سلسله مراتب فرماندهی : من مالک اشتر پسر حارث را بر شما و سپاهیان که تحت امر شما هستید فرماندهی دادم. گفته او را بشنوید و از فرمان او اطاعت کنید.

حکمت ۳۳۷- ضرورت عمل گرایی : دعوت کننده بدون عمل، چون تیر انداز بدون کمان است.

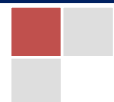
لازمه رسیدن به هر هدفی استقامت است.

اعتقادات مدیر اسلامی :

۱. نظام هستی ناشی از اراده خداوند است (توحید)

۲. مبنای حرکت بشر در جهان، عقل و وحی است (نبوت و امامت)

۳. نظام تنبیه و تشویق وجود دارد (عدل و معاد)

رکن اصلی هر سازمان **انسان ها** هستند.

استفاده به موقع از فرصت ها رمز موفقیت و پیروزی مدیران است.

ترسناک ترین تنهایی، **خود پسندی** است و گرامی ترین ارزش خانوادگی، **اخلاق نیکوست**.

ارزشمندترین بی نیازی، عقل است و بزرگترین فقر، بی خردی است (حکمت ۳۸)

بخشندگی نگهدارنده آبروست (حکمت ۲۱۱)

موفقیت در کارها سه رکن دارد **علاقه، استعداد و پشتکار**.

در نظر داشتن خدا در امور، بهترین مرجع کنترل درونی (**خود کنترلی**) است.

فصل هفتم

بخش اول

اخلاق اجتماعی و سیاسی مدیر

یکی از مهمترین عناصر جذب انسان ها رعایت اخلاق است. ارتباط با مردم مهمترین مهارت هر مدیر در سطح جامعه و سازمان است.

علل سقوط جامعه

۱. اخلاق پست زمامداران

۲. اختلاف و پراکندگی میان افراد

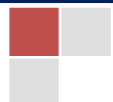
۳. نفاق و دورویی

۴. ضعف در دین و ایمان

علل تضعیف جامعه

۱. کمرنگ شدن نیکی و خیر و افزایش شر و بدی

۲. پررنگ شدن مکر و فریب شیطان

۳. عدم شکرگزاری و کفران نعمت های خداوندی

۴. دوری از خدا و توجه به ظواهر دنیا

۵. اجتناب از امر به معروف و نهی از منکر

ضرورت عمل گرایي : کسی که کردارش او را به جایی نرساند، افتخارات خاندانش او را به جایی نخواهد رساند.

حکمت ۲۵۲- عوامل مؤثر در امنیت اجتماعی

خدا ایمان را برای پاکسازی دل از شرک، نماز را برای پاک بودن از کبر و خودپسندی، زکات را عامل فزونی روزی، روزه را برای آزمودن اخلاص بندگان، حج را برای نزدیکی و همبستگی مسلمانان، جهاد را برای عزت اسلام، امر به معروف را برای اصلاح توده های ناآگاه، نهی از منکر را برای بازداشتن بی خردان از زشتی ها، صلح را برای فراوانی خویشاوندان، قصاص را برای پاسداری از خون ها، اجرای حدود را برای تحقق عفت، ترک زنا را برای سلامت نسل آدمی، ترک لواط را برای فزونی فرزندان، گواهی دادن را برای به دست آوردن حقوق انکار شده، ترک دروغ را برای حرمت نگهداشتن راستی، سلام کردن را برای امنیت از ترس ها، امامت را برای سازمان یافتن امور امت، و فرمانبرداری از امام را برای بزرگداشت مقام رهبری واجب کرد.

حکمت ۳۱- ارکان ایمان

ایمان بر چهار پایه استوار است : **صبر، یقین، عدل و جهاد.**

صبر نیز بر چهار پایه قرار دارد : **شوق، هراس، زهد، انتظار.**

یقین نیز بر چهار پایه استوار است : **بینش زیرکانه، دریافت حکیمانه واقعیت ها، پند گرفتن از حوادث روزگار و پیمودن راه درست پیشینیان.**

عدل نیز بر چهار پایه قرار دارد : **فکری ژرف اندیش، دانشی عمیق و به حقیقت رسیده، نیکو داوری کردن و استوار بودن در شکیبایی.**

جهاد نیز بر چهار پایه استوار است : **امر به معروف، نهی از منکر، راستگویی در هر حال، دشمنی با فاسقان.**

فصل هشتم

بخش اول

ارتباطات و روش های آن

یکی از مسائل روابط انسانی و مدیریت، **ارتباطات** است. بر اساس نگاه نهج البلاغه مهم ترین و اساسی ترین ارتباط، **ارتباط انسان با خداست**.

آئین دوستیابی: **ناتوان ترین مردم** کسی است که در دوستیابی ناتوان است و از او ناتوان تر آنکه دوستان خود را از دست دهد. (حکمت ۱۲)

حکمت ۱۱- روش برخورد با دشمن

چون بر دشمن ظفر یافتی، **عفو و گذشت** را شکرانه پیروزی قرار ده.

حکمت ۳۳۰- روش استفاده از نعمت ها

کمترین حقی که خدای سبحان را بر عهده شماس، این است که از **نعمت هایش در راه نافرمانیش یاری نخواهی**.

حکمت ۲۴- روش پاکسازی گناهان بزرگ

از **کفاره های گناهان بزرگ**، به فریاد رسیدن ستمدیدگان است و شاد کردن غمگینان.

بخش دوم

هدایت و رهبری

ملاک ارزشی بودن در رفتار علاوه بر حسن رفتار، انگیزه و نیت افراد توجه به **حسن فعلی و فاعلی** است.

شیطان **بزرگترین مانع** برای دینداری و زیانبارترین و آتش افروزترین فرد برای دنیای شماس.

هشدار از استفاده ناروای بیت المال : همانا پست فرمانداری برای تو وسیله آب و نان نبوده، بلکه امانتی در گردن توست.

بخش سوم

منشور اخلاقی مدیریت اسلامی

یکی از نکات مهم در مدیریت نهج البلاغه، سفارش های فردی و اجتماعی است که باعث قوام و پویایی مدیریت می شود. این سفارش ها به عنوان اصول مدیریت تلقی می شود.

بر اساس دیدگاه نهج البلاغه مبنای اصلی موفقیت مدیریت **تقوا و جهاد با نفس** است. فردی که در ساختن خود موفق باشد در صحنه مدیریت نیز موفق خواهد بود.

من از جد شما پیامبر(ص) شنیدم که فرمود :

((اصلاح کردن بین مردم از نماز و روزه یک سال برتر است.))

فصل نهم

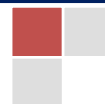
بخش اول

عدالت

امام صادق(ع) فرمودند : اگر در میان مردم به عدالت رفتار شود، همه بی نیاز می گردند.

نماد واقعی حق و عدالت حضرت علی (ع) است.

عدالت از نگاه حضرت علی(ع) **تدبیر عمومی** است.

بخش دوم

قدرت

حکمت ۲۳۶- مشکل همنشینی با قدرتمندان : همنشین پادشاه، شیرسواری را ماند که دیگران حسرت منزلت او را دارند ولی خود می داند که در جای خطرناکی قرار گرفته است.

فصل دهم

نظارت و کنترل

در مدیریت اسلامی نظارت، نظام مند و همه جانبه است.

مهمترین نظارت، تقوا یعنی تزکیه نفس و حفاظت از نفسانیت است که نتیجه آن خود کنترلی است.

فقها چهار شرط را برای امر به معروف و نهی از منکر ذکر کرده اند :

۱. علم و معرفت
۲. احتمال تاثیر
۳. نبودن ضرر
۴. ادامه و اصرار متخلف یعنی آن کس که معروف را ترک کرده و اصرار بر گناه دارد.

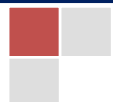
تقوا بدون نظم محقق نخواهد شد و کنترل نیز نیاز به نظم دارد.

زیر بنای یک حرکت اصولی و منطقی نظم است.

تدبیر حاوی دو نکته است :

۱. ژرف اندیشی
۲. عافیت نگری

حضرت علی (ع) می فرمایند : دوراندیش ترین شما پارساترین شماست.

تقوا در احادیث به عنوان ارزشی مثبت و نیرویی قدرتمند، بازدارنده و مصونیت دهنده و عامل قوی خود کنترلی معرفی شده است.

حضرت علی (ع) می فرمایند: همانا که تقوا داروی شفا بخش بیماری های قلب شما و سبب بینایی چشم دل های شما می باشد.

و در جایی دیگر نیز می فرمایند: تقوا کلید هدایت و استقامت و توشه آخرت می باشد. تقوا سبب آزادی از بندگی ها و وسیله نجات از هلاکت هاست.

اولین مرحله کنترل نفس **مشارطه**، دومین مرحله مراقبه و سومین مرحله حسابرسی اعمال است. ریشه همه گرفتاری ها **حب دنیا** است.

در فرهنگ قرآنی **شهادت** بالاترین ارزش است.

فصل یازدهم

هدف گذاری و ذکر و یادآوری خداوند

هدف به عنوان عامل و انگیزه حرکت فرد و سازمان محسوب می شود. هدف نتایج مورد انتظار است که فرد تلاش می کند به آن دست یابد.

هدف مدیریت اسلامی هدایت و رشد انسان هاست.

سعادت مند کسی است که از زندگی دیگران عبرت بیاموزد.

وجه تمایز مدیریت اسلامی از سایر نظامها در **نظام ارزشی** است.

نکات کلیدی

مهمترین ارزش مورد تاکید حضرت علی(ع) به دنبال رضایت الهی بودن است.

خصوصیت اصلی یک مدیر خدا باور انس با خداست.

عدم حسادت یکی دیگر از خصوصیات مدیر اسلامی است.

بهترین بنده خدا کسی است که خدا او را در پیکار با نفسش یاری داده است.

غرور مانع بالندگی و تکامل و زمینه در جا زدن و نرسیدن به موفقیت است.

آشکار کردن سیمای فاسدان از مسئولیت های مدیر اسلامی است.

قله بلند اسلام جهاد است.

روزه ماه رمضان به عنوان سپری در برابر عذاب الهی است.

امر به معروف و نهی از منکر از ارکان جهاد است.

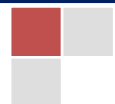
در روش تنبیه خطاکار حفظ آبرو و حیثیت فرد حائز اهمیت است.

کاری را بزرگ شمردن سبب خاموش شدن نور حق می شود.

بهترین سفارش مؤمنان و بهترین پایان نامه کار در پیشگاه خداوند تقوای الهی است.

وسیله پوشاندن عیب ها پرسش کردن است.

alibostan.blogsky.com

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com